

**NEDEN
BANK-SEN**

Türkiye’de emekçilerin yaşam koşulları her geçen gün kötüleşmektedir. Çalışma süreleri artmakta ücretler ise erimektedir. İşçilerin ve emekçilerin kazanılmış hakları bir bir ellerinden alınmaktadır. İnsanların emeklilik haklarını elinden aldılar, artık mezarda emeklilik var. Şimdi de kıdem tazminatlarına göz diktiler.

12 Eylül darbesiyle, sermayenin önü açılmış emekçilerin ise hakları hep gerilemiştir. AKP iktidarı ile birlikte bu süreç daha yoğun bir şekilde devam etmektedir. 12 Eylül ile başlayan süreç AKP ile tamamlanmış, birinci cumhuriyet yerine işbirliği, gerici ve emek düşmanı bir rejim gelmiştir.

Böyle bir rejimde işçi ve emekçilerin haklarını koruyacakları sendika bile bırakmadılar. Sendikalar büyük ölçüde iktidarın yandaşı haline getirildi.

Banka ve sigortacılık iş kolunda ise karşımızda çok daha olumsuz bir tablo bulunmaktadır. Sermayenin en güçlü ve örgütlü kesimlerinin faaliyet yürüttüğü işkolumuzda emekçiler büyük bir örgütsüzlüğe ve yalnızlığa itilmiş durumdadır. Son yirmi yıl içerisinde banka ve sigortacılık iş kolundaki istihdam ciddi bir artış göstermesine rağmen sendikal örgütlülük gerilemektedir. Çalışanların örgütsüzlüğü ve işkolunda örgütlü olup kendine sendika diyen kurumların faaliyetleri ise yıllardır yüksek karlar elde eden yerli ve yabancı finans kuruluşları karşısında sektördeki emekçilerin çalışma ve yaşam koşullarını daha da geriletmiştir.

Neden BANK-SEN sorusu, işten çıkarma, baskı ve hak gasplarına rağmen sendikalardan uzak duran binlerce banka ve sigorta emekçisinin örgütsüzlük ve güvencesizlik cenderesini kırmasını mümkün kılmak için büyük önem taşımaktadır. Neden BANK-SEN sorusu sendikamızın iş kolumuzdaki ve ülkemizdeki egemen sendikacılıktan farkını ortaya koymakla kalmamakta; aynı zamanda BANK-SEN’in mücadelesine işik tutmaktadır.

BANKA EMEKÇİLERİNİN DURUMU

BANK-SEN 1972 yılında kurulduğunda banka emekçileri işçi sınıfının birçok kesimine göre ücretlerin ve çalışanların yaşam standartlarının daha yüksek olduğu bir iş koluydu. Özellikle 12 Eylül'den sonra banka çalışanlarının örgütsüz kalması ile başlayan süreç, 90'lı yılların başında bankacılık sektörünün gelişmesi ile birlikte yeni bir evreye girdi. Şubelerin daha önce yaptığı birçok bankacılık faaliyeti, merkezi olarak bankaların operasyon merkezlerine kaydırıldı. Bu adımla bankacılığın birçok dalı ile ilgili bilgi sahibi çalışanların yerini sadece kendi operasyonel faaliyetleri konusunda bilgi sahibi bir emekçi profili aldı. Bu da büyük ölçüde banka emekçilerini hızlı eğitimlerin ardından kolaylıkla istihdam edilen ve aynı hızla vazgeçilebilen bir çalışan kesim haline getirdi. Birkaç aylık eğitimle yeni bir eleman yetiştirmek mümkün olduğundan, çalışan bankacıların yerine işsizler ordusundan kolaylıkla yenileri gelmeye başladı. Böylelikle bir yandan iş güvencesi ilkesi sarsılırken ve keyfi işten çıkarmalar artarken diğer yandan hali hazırda bankada çalışanları, sektörde belli bir uzmanlığa (!) hapseden bir tablo ortaya çıktı.

2002 ekonomik krizinden sonra işten atılan binlerce bankacı, yine aynı dönemlerde batan bankalar ve özelleştirilen kamu bankaları ile birlikte banka emekçilerinin ücretleri ve çalışma koşulları geriledi. İşten atılmalar ise genel bir rutin haline geldi. Düşük ücretlerle, ödenmeyen zorunlu fazla mesailerle, yoğun iş temposuyla, artan satış hedefleriyle, çalışanlar üzerinde uygulanan baskı ve yıldırma politikalarıyla, banka emekçileri için çalışma hayatı neredeyse bir kabusla çevrildi.

SİGORTA ve FİNANS EMEKÇİLERİNİN DURUMU

Özellikle 2000'li yıllarla birlikte, Türkiye'de yalnızca bankacılık sektörü değil; sigortacılık ve finans sektörünün birçok kesimi çeşitlenerek hızlı bir büyüme yaşamıştır. Bu büyümenin en somut göstergesi tıpkı bankacılık alanında görüldüğü gibi sektör çalışanlarının sayısındaki hızlı artıştır. Bireysel emeklilik ve özel sağlık sigortası, zorunlu deprem sigortası, finansal piyasa ve araçların çeşitlenmesi ve diğer birçok düzenlemeyle sektör, sermayenin iştahını kabartan bir alan haline gelmiştir. Ancak bu büyüme beraberinde, güvencesiz koşullarda uzun sürelerle ve düşük ücretlerle çalışmayı, satış ve pazarlama baskısının her daim devam etmesini, hayat sigortası pazarlayanların sigortasız çalışmasını da binlerce sektör çalışanının bir gerçeği haline getirmiştir. Bugün, yalnızca sigorta sektöründe çalışanların yaklaşık yüzde 70'i çalışma yaşamının gereği olan birçok hak ve güvenceden yoksun durumdadır. Sendikamız, yalnızca banka emekçilerinin değil, aynı zamanda tüm sigorta ve finans sektörü çalışanlarının ortak sesi olmak için mücadele yürütmektedir.

BANK-SEN, tıpkı banka çalışanları gibi iş kolumuzun diğer kesimlerinde çalışan emekçilerin de yaşadığı sömürü ve adaletsizliğin çözümünün sendikalı olmaktan ve örgütlenmekten geçtiğini vurgulamaktadır.

NEDEN SENDİKA?

Sektörle ilgili yukarıda çizdiğimiz tabloya eklenebilecek daha pek çok şey var ve her ek tabloyu biraz daha kötüleştirmektedir. Bununla birlikte vurgulanması gereken noktalar da var. Öncelikle banka ve sigorta emekçileri işçi sınıfının asli bir unsurudur ve bu gerçeğin ışıkolumuzda çalışan emekçiler tarafından kavranması büyük önem taşımaktadır. Kariyer yalanları ile kandırılan, kendini bir emekçi olarak tanımla(ya)mayan, daha fazla kazanmanın sadece daha fazla çalışmaya bağlı olduğunu düşünenler, belki de yanı başınızdaki masada oturmaktadır. Hemen her bankada çalışarak yükselen ve üst üste terfi almış bir bankacı vardır. Kariyer yalanı tam da bununla güçlendirilmektedir. Ama binlerce kişinin çalıştığı bir bankada bir elin parmakları ile sınırlı kariyer mucizeleri banka emekçilerinin genel tablosunu değiştirmemektedir. Bu tabloyu değiştiren yegane güç ise banka emekçilerinin örgütlenmesi, sendikalı olmasıdır. Ancak sendikalı bir işyerinde banka emekçisinin kazanacakları, kariyer yalanı ile çizilen tablonun acımasız gerçeklerini ortaya çıkartır. Bu acımasız tabloda:

Ödenmeyen fazla mesailer vardır.

Öğle tatillerinde bile banka şubelerinden dışarıya çıkamamak vardır.

Artık Cumartesi günlerinin bile tatil değil işgünü sayılması vardır.

Çalışanları makul hedeflerin üzerine çıkmaya zorlayan ve bu hedeflere ulaşamayanları başarısız ilan eden bir anlayış vardır.

Yıldıрма ve baskı politikalarıyla tazminat ödememek için çalışanları istifaya zorlayan insan kaynakları politikaları vardır.

Kreş hakkını yok sayıp banka emekçilerini bankaya yakın ücretli kreş aramaya mahkum eden anlayış vardır.

Üç aylık dönemlerde karlarını gururla açıklayan, ama ücret artışlarına gelince çalışanları ile bu karın binde birini bile paylaşmayan banka yönetimleri vardır.

Listeyi uzatabiliriz, ancak burada asıl önemli olan bu karanlık tablo karşısında çaresizliğe kapılmak değil; bu durumun nasıl değiştirileceğidir. Neden sendika sorusu burada önem kazanmaktadır. Sendikalı olmak en başta çalışanların sahip olduğu hakların farkına varması ve haklarını korumak için nasıl davranması gerektiğini öğrenmek için büyük önem taşımaktadır. Ancak sendikalı olmak, yalnızca çalışanların haklarını öğrenmesi anlamına gelmemektedir. Sendikalı olmak, yani örgütlü olmak gasp edilen haklar için, bireysel olarak yaşadığımız sorunları çözmek için, ortak bir mücadele yürütmek anlamına gelmektedir. Sendikalı olmak, yaşanan sorunlar gibi mücadelenin de ortak olması gerektiğini bilerek hareket etmek demektir.

Sendikamız BANK-SEN tam da banka ve sigorta emekçilerinin içinde yaşadığı bu karanlık tabloyu değiştirmek için mücadele etmektedir. Bu bağlamda, 2013 yılından itibaren hızla iş kolumuzdaki örgütsüz banka, sigorta ve finans sektörü çalışanlarının ortak sendikal mücadele birliğini sağlamayı hedefleyen BANK-SEN, bu kapsamda bir örgütlenme kampanyası başlatmıştır.

NEDEN BANK-SEN ?

- **BANK-SEN**, banka ve sigorta emekçilerini, işçi sınıfının asli ve önemli bir parçası olarak gören bir anlayışla sendikal mücadele yürütmektedir. Dolayısıyla işkolumuzda çalışan emekçilerin hak ve kazanımları için yürütülen mücadele işçi sınıfının tamamının hak ve kazanımları için yürütülen mücadeleden bağımsız değildir.
- **BANK-SEN**, dil, din, ırk, mezhep, inanç, cinsiyet ve siyasi görüş farkı gözetmeksizin işçi sınıfının çıkarlarını merkeze koyan bir sendikal mücadele yürütmektedir.
- **BANK-SEN**, sendikal mücadeleyi hukuk ve yargı sürecine indirgeyen dar yaklaşımları reddetmekte; sendikal mücadele için her tür yasal ve meşru zemini etkin bir şekilde kullanmaktadır.
- **BANK-SEN**, uzlaşmacı ve ücret sendikacılığını değil; sınıf mücadelesine dayanan sınıf sendikacılığını benimsemektedir.
- **BANK-SEN**, sendikalarla üyelerin birbirlerine yabancılaştığı ve karşılıklı güvenin zedelendiği egemen bürokratik sendikal anlayışı reddetmektedir. Çalışanların, sendikanın gerçek sahibi olduğu demokratik ve katılımcı bir sendikal anlayış vazgeçilmez ilkelerin başında gelmektedir.
- **BANK-SEN**, toplu sözleşme hakkının ayrılmaz bir parçası olan grev hakkına dönük her tür yasağın kaldırılması için sonuç verici bir mücadelenin sürekliliğini savunmaktadır. Yasaksız ve barajsız bir sendikacılık temel hedefler arasındadır.
- **BANK-SEN**, başta banka ve sigortacılık işkolu olmak üzere işçi sınıfını bölen, ayrıştıran ve ortak hareket etmesini engelleyen her tür ideoloji, anlayış ve politika ile mücadeleyi benimsemektedir.
- **BANK-SEN**, yasalarla garanti altına alınan her tür tatil ve dinlenme hakkının çeşitli gerekçelerle gasp edilmesini engellemeye dönük mücadele sürdürmektedir.
- **BANK-SEN**, üyelerinin ve çalışanların insanca bir yaşam sürdürmeleri için ihtiyaç duydukları düzeyde bir ücret için mücadele etmektedir.
- **BANK-SEN**, eşit işe eşit ücret ilkesini, bir slogan olmaktan çıkarıp mücadelesinin asli gündemlerinden birisi olarak görmektedir.
- **BANK-SEN**, kadınlara dönük her tür ayrımcı ve cinsiyetçi anlayışa karşı kararlı bir mücadeleyi savunmaktadır.
- **BANK-SEN**, insan kaynakları uygulamaları adı altında çalışanlara dönük süreklileştirilmiş her türlü yıldırma ve baskı politikalarına, mobbing uygulamalarına karşı etkin bir mücadeleyi savunmaktadır.

Ülke sorunlarını hiçbir zaman sektör sorunlarından ayrı değerlendirmeyen BANK-SEN, finans sektöründeki sorunların temelinde, ülkedeki siyasi iktidarın politakaları ve kapitalist düzenden kaynaklanan eşitsizlik olduğunu bilmektedir.

Banka emekçilerinin insanca bir yaşam ve gerçek kurtuluşu için sendikamız aşağıdaki talepleri savunmaktadır:

TALEPLERİMİZ

1. Haftalık çalışma süresi 35 saat olmalıdır.
2. Zorunlu mesailer ortadan kaldırılmalı ve fazla mesai ücretleri eksiksiz olarak ödenmelidir.
3. Çalışanlar üzerinde satış ve performansa dayalı uygulanan baskı kaldırılmalıdır.
4. Hafta sonu ve öğle tatilinde çalışma vb. uygulamalara son verilmelidir.
5. Ücretler arasındaki adil olmayan ayrımlar kaldırılmalı ve eşit işe eşit ücret ödenmelidir.
6. Angarya yasaklanmalı, satış ve performansa bağlı değerlendirme mekanizmaları kaldırılmalıdır.
7. Çalışma koşulları toplu sözleşmelerle belirlenmelidir. Bu kapsamda toplu sözleşme süreçlerinde çalışanların katkıları ve aktif katılımı sağlanmalıdır.
8. İşçi sağlığı ve iş güvenliği önlemlerine her koşulda kesinlikle uyulmalıdır. Önlemler yaş, cinsiyet, ebeveynlik vb. ayrımlara göre detaylandırılmalıdır.
9. Sektörün çoğunluğunu oluşturan kadın işçiler için, doğum ve süt izinlerini eksiksiz ve yasalara uygun olarak kullanılmalıdır.
10. Çocuğu olan çalışanlar için ücretsiz kreş hizmeti sunulmalıdır.
11. Cinsiyet ayrımcılığına dayanan insan kaynakları politikaları ortadan kaldırılmalıdır.

12. Öğle tatili ve mazeret izinleri kullanımında keyfi kısıtlamalara son verilmelidir.
13. İşkolundaki grev yasağı kaldırılmalıdır.
14. Sendikal örgütlenmenin önündeki bütün yasal/fili engeller kaldırılmalıdır.
15. Sendikal alandaki işkolu ve işyeri barajları kaldırılarak herhangi bir ayırım yapılmaksızın bütün çalışanların sendikal örgütlenme hakkı yasal güvenceye kavuşturulmalıdır.
16. Kamu bankalarının özelleştirilmesi durdurulmalıdır. Sektördeki birikim özel sektörün ihtiyaçlarına göre değil kamunun ihtiyaçlarına göre kullanılmalıdır.
17. Ülke kaynaklarının emperyalizme aktarılmasında kritik bir sektör olan finans sektöründe yabancı sermayenin payı sıfırlanmalıdır.
18. Banka ve şirket birleşmelerinde bütün çalışanların hakları korunmalıdır. Sendikalar birleşme süreçlerinde taraf olmalıdır.
19. İşkolunda giderek yaygınlaşan taşeronlaşma ve alt işverenlik uygulamaları tamamen ortadan kaldırılmalıdır.
20. Bankaların sosyal güvenlik sandıklarının SGK'ya devredilmesi durumunda banka emekçilerinin hak kaybına uğramaları önlenmelidir.

**DEVİRİMCİ
BANKA VE SİGORTA
İŞÇİLERİ SENDİKASI**

BANK-SEN

Abide-i Hürriyet Caddesi, Nakiye Elgün Sokak, No:117 K.3 Şişli-İstanbul // Tel: 0(212) 232 10 00 // GSM: 0(532) 695 80 38 // Fax 0(212) 246 41 12

iletisim@banksen.org.tr www.banksen.org.tr